

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės
komisijai
Verkių g. 25C, 08223 Vilnius
rastine@regula.lt

2018-07-   Nr.
2018-07-11   Nr.   R2-(EA)-1607

Kopija:
Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijai
mantas@lsta.lt

DĖL ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO, PARDAVIMO, KARŠTO VANDENS TIEKIMO IR ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ APTARNAVIMO VEIKLŲ LYGINAMOSIOS ANALIZĖS APRAŠO PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO

AB „Vilniaus šilumos tinklai“ susipažino su Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – **Komisija**) pateiktu derinimui Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašo pakeitimo projektu (toliau – **Aprašo projektas**) bei teikia komentarus ir pastabas.

PRIDEDAMA. AB „Vilniaus šilumos tinklai“ pastabos ir komentarai Aprašo projektui.

Finansų departamento direktorė

Ramutė Ribinskienė

Eil. Nr.	Aprašo projektas	Komentaras / pastabos
1.	<p>1. Šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašu (toliau – Aprašas) siekiama sudaryti prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) tikslus: didinti šilumos gamybos ir perdavimo efektyvumą bei mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos ir karšto vandens tiekimą vartotojams.</p>	<p>Šilumos kainų nustatymo metodikoje, kuri patvirtinta 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“ (redakcija įsigalios nuo 2019 m. sausio 1 d.) (toliau – Šilumos kainų nustatymo metodika) numatyta, kad skaičiuojant šilumos bazinės kainos dedamąsias planuojama vertinti atskiro šilumos gamybos šaltinio sąnaudas. Manome, kad laikantis to paties principo, kuris pateiktas Šilumos kainų nustatymo metodikoje, būtų teisinga lyginamuosius rodiklius pritaikyti atskiriems šilumos gamybos šaltiniams (lyginamieji rodikliai galėtų būti suskirstyti pagal naudojamą kurą, galią ir pan.). Manome, kad vadovaujantis tokiu principu būtų tiksliau pritaikomi lyginamieji rodikliai, o Ūkio subjektai būtų lyginami atsižvelgiant į objektyvias veiklos specifiką lemiančias aplinkybes.</p>
2.	<p>8.1.1. šilumos nuostoliai šilumos perdavimo tinkluose:</p> $S_{L,i} = \frac{Q_{L,i}}{IL_i};$ $S_L = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n S_{L,i}};$ <p>kur: SL, i – Ūkio subjekto, šilumos nuostolių apimtis, tenkanti vienam sąlyginio šilumos perdavimo tinklo kilometro ilgiui, MWh/kms kur i=1,..., n; SL – šilumos nuostolių apimtis, tenkanti vienam sąlyginio šilumos perdavimo tinklo kilometro ilgiui, MWh/kms,; QL, i – Ūkio subjekto šilumos nuostoliai perdavimo tinkluose, MWh, kur i=1,..., n; ILi – Ūkio subjekto sąlyginis šilumos tinklų ilgis, kms, kur i=1,..., n; n – Ūkio subjektų skaičius (neįskaitant Ūkio subjektų, kurių mažiausia ir didžiausia rodiklių reikšmės);</p> <p>15. Atskirų Ūkio subjektų grupių ir pogrupių Lyginamieji rodikliai skaičiuojami taikant geometrinį vidurkį, eliminuojant didžiausią ir mažiausią vertes.</p>	<p>Aprašo projekto 8.1.1. papunktyje nurodoma, kad „n – Ūkio subjektų skaičius (neįskaitant Ūkio subjektų, kurių mažiausia ir didžiausia rodiklių reikšmės); o Aprašo projekto 15 punkte nurodoma, kad „atskirų Ūkio subjektų grupių ir pogrupių Lyginamieji rodikliai skaičiuojami taikant geometrinį vidurkį, eliminuojant didžiausią ir mažiausią vertes. Šiuo atveju nėra aišku, kodėl skaičiuojant geometrinį vidurkį tokias vertes reikia eliminuoti.</p> <p>Manome, kad Komisija, skaičiuodama lyginamųjų rodiklius reikšmes, turėtų atlikti išsamią pateiktų duomenų analizę, o su analizės rezultatais bei skaičiavimų metu taikytais realių faktų pasirinkimais supažindinti Ūkio subjektus. Tai padėtų realizuoti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 str. įtvirtintą objektyvumo principą. Poįstatyminis teisės aktas turi atitikti imperatyvias įstatymų nuostatas. Viešojo administravimo procese turi būti laikomasi visų bendrųjų teisės aktų nuostatų; pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi veikti nešališkai ir objektyviai, skaidriai. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio nuostatos įpareigoja viešojo administravimo subjektus nurodyti pagrindinius faktus, argumentus ir įrodymus, pateikti teisinį pagrindą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Todėl poįstatyminės teisėkūros rezultate Komisijos nuostatų, patvirtintų 2002 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1747, 22 p. tvarka priimami sprendimai neturi būti priimami automatiškai, jie turi būti motyvuoti, pagrįsti faktais, argumentais ir įrodymais.</p> <p>Taip pat manome, kad Ūkio subjektų grupės turėtų būti išskaidytos į platesnį požymiais klasifikuotų pogrupių ratą, tai leistų nustatyti tikslesnius ir objektyvesnius lyginamuosius rodiklius.</p>
3.	<p>8.1.5. vandens sąnaudos šilumos gamybos technologinėms reikmėms:</p> $S_{Q,W,HG,i} = \frac{Q_{W,HG,i}}{Q_{HG,i}};$	<p>Komisija nėra pateikusi nurodytų naujų lyginamųjų rodiklių verčių, todėl negalime padaryti išvadų, kokią įtaką šilumos ir karšto vandens kainai darytų planuojami lyginamieji rodikliai. Manome, kad Komisija, pateikiant Aprašo projektą, turėjo pateikti naujų lyginamųjų rodiklių reikšmes, tam, kad Ūkio subjektai galėtų įvertinti minėtų rodiklių įtaką kainoms.</p> <p>Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad karšto vandens tiekėjo prievolė, numatyta Įstatymo 16 str. 4 d.,</p>

Eil. Nr.	Aprašo projektas	Komentaras / pastabos
	$S_{Q,W,HG} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n S_{Q,W,HG,i}}$ <p>kur: SQ, W, HG, i – Ūkio subjekto vandens kiekis, reikalingas vienai megavatvalandei šilumos pagaminti, m3/MWh, kur i=1,..., n; SQ, W, HG – vandens kiekis, reikalingas vienai megavatvalandei šilumos pagaminti, m3/MWh; QW, HG, i – Ūkio subjekto vandens kiekis, reikalingas šilumos gamybos veiklai, tūkst. m3, kur i=1,..., n;</p> <hr/> <p>8.3.4. sąskaitų vartotojams parengimo ir pateikimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam šilumos vartotojui:</p> $S_{S,M,ST,i} = \frac{C_{S,H,ST,i}}{V_{\check{s},i}}$ $S_{S,M,ST} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n S_{S,M,ST,i}}$ <p>kur: SS, M, ST, i – Ūkio subjekto sąskaitų vartotojams parengimo ir pateikimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam šilumos vartotojui, Eur/vart., kur i=1,..., n; SS, M, ST – sąskaitų vartotojams parengimo ir pateikimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam šilumos vartotojui, Eur/vart.; CS, M, ST, i – Ūkio subjekto būtinios sąskaitų parengimo ir pateikimo sąnaudos, priskirtos šilumos tiekimo veiklai (be priskirtų bendrosios veiklos sąnaudų), nustatomos pagal metinę atskaitomybę, numatytą Šilumos kainų nustatyto metodikos 47.1 papunktyje, Eur, kur i=1,..., n;</p>	<p>sutvarkyti karšto vandens apskaitą turi būti vykdoma laikantis objektyvių tam esančių sąlygų ir terminų (įskaitant vietos savivaldybių tvirtinamą veiklos (skaitiklių įrengimo ir aptarnavimo) planą). Skaičiuojant karšto vandens tiekimo bei atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklos rodiklius, pagal siūlomą Aprašo projekto reglamentavimą nėra aišku, ar bus įvertinti reikalingi papildomi Ūkio subjekto kaštai neįrengtų karšto vandens skaitiklių įrengimui bei pakeitimui, kuomet keičiami seni vartotojams priklausantys karšto vandens skaitikliai į naujus karšto vandens tiekėjui priklausančius karšto vandens skaitiklius (t. y. ar vertinami papildomi darbai, jei yra susiklosčiusi situacija, kad ne visuose vartotojų butuose pakeitimo darbai šilumos tiekėjo aptarnaujamojoje teritorijoje yra baigti Vilniaus m. savivaldybės nustatytais terminais).</p> <p>Manome, kad lyginamųjų rodiklių reikšmių skaičiavimuose taip pat būtina atsižvelgti į konkrečių lyginamųjų rodiklių suminę išraišką, kitaip skaičiavimai prieštarauja Įstatymo 32 str. 2 d. Atskiri lyginamieji rodikliai pagal veiklos pobūdį gali nesutapti su suminių sąnaudų lygiu ir Aprašo projekte siekiant sisteminio reguliavimo tai reikia įvertinti.</p>

Eil. Nr.	Aprašo projektas	Komentarai / pastabos
	<p>8.3.5. vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam šilumos vartotojui:</p> $S_{S,M,ADM,i} = \frac{C_{S,H,ADM,i}}{V_{\check{s},i}};$ $S_{S,M,ADM} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n S_{S,M,ADM,i}};$ <p>kur: SS, M, ADM, i – Ūkio subjekto vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam šilumos vartotojui, Eur/vart., kur i=1,..., n; SS, M, ADM – vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam šilumos vartotojui, Eur/vart.; CS, M, ADM, i – Ūkio subjekto vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos, tenkančios šilumos tiekimo veiklai (be priskirtų bendrosios veiklos sąnaudų), Eur, kur i=1,..., n.</p>	
	<p>9.2.2 vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos tenkančios vienam aptarnaujamam karšto vandens vartotojui:</p> $S_{S,KV,ADM,i} = \frac{C_{S,KV,ADM,i}}{V_{KV,i}};$ $S_{S,KV,ADM} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n S_{S,KV,ADM,i}};$ <p>kur: SS, KV, ADM, i – Ūkio subjekto vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam karšto vandens vartotojui, Eur/vart., kur i=1,..., n; SS, KV, ADM – vartotojų mokėjimų administravimo ir surinkimo sąnaudos, tenkančios vienam aptarnaujamam karšto vandens vartotojui, Eur/vart.; CS, KV, AD, i – Ūkio subjekto vartotojų mokėjimų administravimo, surinkimo sąnaudos, tenkančios karšto vandens tiekimo veiklai (be priskirtų bendrosios veiklos sąnaudų), Eur, kur i=1,..., n;</p>	
	<p>9.2.3. einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos karšto vandens</p>	

Eil. Nr.	Aprašo projektas	Komentarai / pastabos
	<p>tiekimu veikloje, tenkančios 1 m³ realizuoto karšto vandens:</p> $S_{M,KV,i} = \frac{C_{M,KV,i}}{Q_{KV,i}};$ $S_{M,KV} = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n S_{M,KV,i}};$ <p>kur: SM, KV, i – Ūkio subjekto einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos karšto vandens tiekimo veikloje, tenkančios 1 m³ realizuoto karšto vandens, Eur/m³, kur i=1,..., n; SM, KV – einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos karšto vandens tiekimo veikloje, tenkančios 1 m³ realizuoto karšto vandens, Eur/m³; CM, KV, i – būtiniosios einamojo remonto ir aptarnavimo sąnaudos karšto vandens tiekimo veikloje (be priskirtų bendrosios veiklos sąnaudų), nustatomos pagal metinę atskaitomybę, numatytą Šilumos kainų nustatyto metodikos 47.1 papunktyje, tūkst. Eur, kur i=1,..., n; QKV, i – Ūkio subjekto realizuoto karšto vandens kiekis, tūkst. m³, kur i=1,..., n.</p>	
4.	<p>12.1. Ūkio subjektų duomenys naudojami atitinkamos Aprašo 6 punkte nurodytos grupės Lyginamiesiems rodikliams skaičiuoti, kai Ūkio subjektas mažiausiai dvejus metus iš eilės pagal šilumos pardavimus per metus patenka į atitinkamą grupę;</p>	<p>Vertinant Aprašo projekto 12.1. papunktį, kuriame numatyta, kad šilumos tiekėjo duomenys naudojami atitinkamos Aprašo 6 punkte nurodytos grupės Lyginamiesiems rodikliams skaičiuoti, kai Ūkio subjektas <u>mažiausiai dvejus metus iš eilės</u> pagal šilumos pardavimus per metus patenka į atitinkamą grupę. Manome, kad Aprašo projekto punktą reikia praplėsti, aiškiai reglamentuojant, kas atsitinka jei šilumos tiekėjus trumpiau nei dvejus metus atitinka Aprašo 6 punkte nurodytas grupes.</p>